

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet

Deres ref.
13/142

Vår ref.
201300304-2

Arkivkode
008

Dato
18.04.2013

Høring - NOU 2013: 2 "Hindre for digital verdiskapning"

Vi viser til Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets brev av 17.januar 2013 som ber om synspunkter til Digitutvalgets rapport «Hindre for digital verdiskapning».

Brønnøysundregistrene støtter Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementets arbeid å identifisere utfordringer og eventuelle barrierer mot digital tjenesteutvikling.

Når det gjelder digital verdiskapning er det etter vårt syn viktig å differensiere mellom gjenbruk av informasjon og viderebruk av informasjon. Gjenbruk gjelder informasjonsdeling i offentlig sektor og tilgjengeliggjøring for direkte bruk i næringslivet og befolkningen.. Formålet er å redusere administrative belastninger for næringslivet og å effektivisere forvaltningen. Viderebruk gjelder tilgjengeliggjøring av offentlig informasjon for privat sektor for å gi næringsdrivende muligheten til å skape merverdi i form av nye tjenester. Begge kan gjelde samme type informasjon. Det er formålet som er forskjellig. Dette samsvarer også med definisjonen av «re-use» art 2 nr 4 i Direktiv 2003/98/EF.

En annen vesentlig forskjell mellom gjenbruk og viderebruk av informasjon ligger i samfunns effektene. Gjenbruk av informasjon kan ha positive effekter for næringsdrivende i form av reduserte administrative belastninger og i forvaltningen i form av effektiviseringsgevinster. Viderebruk av informasjon derimot skaper nye forretningsmuligheter i næringslivet. Offentlige etater kan miste inntekter og pådra seg kostnader gjennom tilrettelegging av informasjonen som skal viderebrukes. Dersom man ønsker å styrke viderebruk av offentlig informasjon, kan det bli nødvendig med budsjetttilpasninger.

Vi vil også peke på at metadata er viktig for å forenkle både gjenbruk og viderebruk av offentlige data.

Digitutvalget foreslår en vurdering av hva som er en hensiktsmessig plassering av lovbestemmelsene om viderebruk av informasjon og mener at det bør vurderes å legge bestemmelsene inn under åndverksloven. Vi viser i denne sammenheng til vårt tidligere høringssvar av 5.november 2004 hvor vi foreslo å gi reglene ved egen lov. Dette er etter vårt syn retts teknisk enklere og mer oversiktlig.

Videre mener vi at det er viktig å belyse suksessene i dagens infrastruktur for å se om det er mulig å bygge videre på disse. Altinn er en slik suksess: Omlag 115 millioner digitale skjemaer og meldinger

er sendt via Altinn siden starten. Næringsliv og privatpersoner har sendt inn om lag 80 millioner skjemaer via Altinn, mens rundt 35 millioner meldinger er sendt fra det offentlige til brukernes meldingsboks i Altinn. Dette har ført til innsparinger for både det offentlige og næringslivet i milliardklassen.

Brønnøysundregistrene har tilrettelagt for oppslag mot våre registerdata på vår hjemmeside www.brreg.no. Totalt hadde vi vel 182 millioner oppslag i 2012, der vel 102 millioner av disse var oppslag via webservices.

Det er alminnelig kjent og påpekt av en rekke miljøer med brukerfokus at brukervennlighet er en premiss for at digitale løsninger skal fungere etter hensikten. Hvis ikke digitale løsninger er attraktive og forståelige for innbyggere og næringsliv, ledes brukerne mot kostbare, analoge støttetjenester som telefon- og e-postsupport. Skjemaer med dårlig brukskvalitet gir dessuten misforståelser som i beste fall skaper merarbeid til ny (analog) kommunikasjon og oppretting. I verste fall fattes kan det fattes beslutninger på grunnlag av feilaktig eller ufullstendig datagrunnlag.

Skjemaer er den viktigste samhandlingsarenaen mellom forvaltning og publikum. Derfor har man i Norge etablert retningslinjer for brukergrensesnitt i offentlige nettskjemaer (ELMER: <http://www.brreg.no/elmer/>) som forvaltningsstandard. ELMER har vakt positiv oppsikt også utenfor Norge. Men det er fortsatt langt igjen før alle offentlige virksomheter arbeider med skjema utvikling på en måte som ivaretar ELMERs kommunikasjonsfaglige krav. Det er reelt hinder for digital verdiskapning at ikke kravet om brukskvalitet i skjemaer, herunder ELMERs spesifikasjoner, betones tydelig i den nåværende storsatsingen på digital offentlig kommunikasjon.

Digitutvalget foreslår å etablere en sektorovergripende prosjektorganisasjon til å gjennomføre digitaliseringen ledet av en digitaliseringsdirektør. Vi mener at en slik løsning vil kreve mye både av prosjektet og av virksomhetene. Tiltaket bør derfor eventuelt settes i et langsiktig perspektiv. På kort sikt anser vi forslaget som vanskelig å få gjennomført.

Med hilsen
BRØNNØYSUNDREGISTRENE

Håkon Olderbakk
fung.direktør

Hilde Kristin Storvig
fung. avdelingsdirektør

Saksbehandler: Dörthe Koerner 75007942